

Huvudman

Gluntens Montessoriskola AB
org.nr 559265-9667

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Gluntens Montessoriskola i Uppsala kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gluntens Montessoriskola AB att senast den **5 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisningens innehåll och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Gluntens Montessoriskola AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Gluntens Montessoriskola AB ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Se till att undervisningen i skolans val utgår från kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna i ett eller flera av de ämnen som enligt skollagen ska finnas i grundskolan eller, om skolans val ska omfatta lokalt tillval, från en plan för undervisningen Skolverket har godkänt (10 kap. 4 § skollagen samt 9 kap. 9 och 11 § skolförordningen (2011:185)).

Särskilt stöd

2. Se till att rektorn inleder en utredning om en elevs behov av särskilt stöd för varje anmälan om behov av särskilt stöd som görs till rektorn eller den rektorn har delegerat uppgiften att ta emot anmälningar till. I varje sådan utredning om behov av särskilt stöd som startats ska samråd ske med elevhälsan. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden **17 juni 2026 - 28 september 2026** samt vilket datum utredningen startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

3. Se till att för varje utredning om särskilt stöd som har färdigställts under perioden **17 juni 2026 – 28 september 2026** ska rektorn, eller den rektor överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattas under perioden. Inkom med ovan angiven dokumentation samt samtliga beslut om åtgärdsprogram respektive beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram som fattats under perioden (3 kap. 9 § skollagen).
4. Se till att beslut om anpassad studiegång fattas i enlighet med författningarnas krav i de fall denna särskilda stödåtgärd används. Det innebär att ett beslut om anpassad studiegång ska föregås av en utredning om en elevs behov av särskilt stöd. Beslutet ska vidare innehålla en klargörande motivering som redogör för de omständigheter som varit avgörande, inklusive överväganden om andra stödåtgärder än anpassad studiegång kan tillgodose elevens behov (3 kap. 7, 9 och 12 §§ skollagen och 32 § förvaltningslagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:2210) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2026 inlett en tillsyn av Gluntens Montessoriskola i Uppsala kommun. Huvudman för verksamheten är Gluntens Montessoriskola AB (nedan huvudmannen).

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Gluntens Montessoriskola följer gällande bestämmelser om undervisningens innehåll samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och speciallärare den 24 och 25 mars 2026. En kompletterande intervju med lärare samt intervju med rektorn har genomförts den 15 och 16 april 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. huvudmannens beslutade timplan, elevscheman samt utredningar om särskilt stöd med tillhörande åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningens innehåll och omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolans val

De lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att skolan använder sig av skolans val och att den tid som schemalagts inom ramen för skolans val i schemat benämns "ansvarstid". Flera lärare uppger att mentorerna under ansvarstiden lämnar information till eleverna och låter eleverna planera sin vecka utifrån montessoripedagogiken, samt att klass- och elevråd genomförs. Lärare uppger att det även kan vara fråga om värdegrundsarbete, samarbetsövningar eller enkäter på dessa lektioner. Eleverna uppger att de kan göra lite olika saker på ansvarstiden, det kan till exempel vara klassråd eller diskussioner om studietekniker. Utöver detta uppger både elever och lärare att ansvarstiden kan innebära läsning, att plugga till prov eller göra klart i något ämne.

Rektorn uppger i huvudsak följande. Schemapositionen ansvarstid är skolans val. Mentorerna ansvarar för ansvarstiden och den ser olika ut på olika stadier. I årskurs F-3 är det egen planering, det vill säga att pedagogen tillsammans med eleven kikar på hur långt eleven kommit i olika ämnen, vad eleven behöver träna på och vill göra mer av och utifrån det görs en pedagogisk planering som eleven får jobba efter. I årskurs 4–6 handlar det mer om att göra klart i ämnen. En elev kanske varit sjuk och vill ta i kapp, eller behöver särskild hjälp i något ämne. På högstadiet jobbar eleverna framför allt med mentorskap, värdegrundsövningar och liknande. Vilka ämnen tid tagits ifrån skiljer sig åt mellan olika årskurser.

Av elevers scheman framgår att samtliga klasser i årskurs 4–9 har schemalagd ansvarstid om sammanlagt 45 minuter per vecka.

Av den timplan som inkommit från huvudmannen framgår att undervisningstid tagits från idrott- och hälsa samt slöjd i lågstadiet och från hem- och konsumentkunskap, idrott- och hälsa, SO (samhällsorienterade ämnen), NO (naturorienterade ämnen) och teknik i mellanstadiet. Avseende högstadiet har undervisningstid tagits från samma ämnen som på mellanstadiet samt även från bild.

Rättslig reglering

Undervisningen i grundskolan ska omfatta ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterade ämnen (biologi, fysik och kemi), samhällsorienterade ämnen (geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap), slöjd, svenska eller svenska som andraspråk, och teknik. Härutöver ska det som ämnen finnas moderna språk som ska erbjudas varje elev inom ramen för språkval och, för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål. Vidare ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Undervisning i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna (9 kap. 11 § skolförordningen).

Vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas (bilaga 1 skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister rörande undervisningens innehåll i de undervisningstimmar som fördelats till skolans val vid Gluntens montessoriskola.

I ärendet har framkommit att skolan använder skolans val till något de kallar ansvarstid. Huvudmannen har därför i sin timplan minskat antalet timmar i flera ämnen och fördelat dessa till skolans val. Av utredningen

framgår att undervisningstid fördelas från de flesta skolämnena, dock inte från ämnena engelska, svenska, matematik och språkval.

Av de intervjuer som Skolinspektionen genomfört med elever, lärare och rektorn framgår att ansvarstid inte innebär undervisning i något specifikt ämne och att det under ansvarstiden inte bedrivs en planerad och strukturerad undervisning utifrån kursplaner. Mot denna bakgrund är Skolinspektionens bedömning att innehållet på ansvarstiden inte uppfyller de krav som ställs på undervisning vid skolans val, vilket utgör en brist.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Alla lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de undervisar elever som har behov av extra anpassningar inom undervisningen. Lärarna uppger även att de ger extra anpassningar till de elever som har behov av det. Några lärare uppger att det kan vara svårt att hinna med alla elever som har behov av extra anpassningar under lektioner. Lärarna ger som exempel att i vissa klasser behöver fler elever extra anpassningar eller kortvarigt riktat stöd än lärarna hinner med att ge. Skolans speciallärare uppger att alla lärare ger elever extra anpassningar och att de kontaktar elevhälsan om de behöver stöd i arbetet med att utarbeta anpassningar.

Några lärare som undervisar på högstadiet uppger att de i vissa klasser behöver lägga fokus på att skapa studiero vilket kan göra att elever inte får extra anpassningar i den utsträckning som de har behov av. Rektorn uppger att vissa lärare signalerat att de upplever problem när många elever i samma klass har behov av extra anpassningar. Rektorn uppger vidare att skolan identifierat ett samband mellan studiero och behov av extra anpassningar i ett par klasser på högstadiet. När elever som är i behov av stöd behöver vänta på stödinsatser kan det hända att de blir rörliga i klassrummet och börjar störa andra. Rektorn uppger att skolan har satt in åtgärder i de klasser som de identifierat, i syfte att förbättra studieron.

Uppmärksamma och anmäla elevers behov av särskilt stöd

Lärarna uppger att skolan har en tydlig rutin för att anmäla till rektorn när det befaras att en elev inte kommer nå godkänd nivå enbart med stöd av extra anpassningar. Samtliga lärare uppger att skolan använder sig av ett digitalt dokument där de gör anmälningar om särskilt stöds, och att elevhälsan när de mottagit en anmälan besöker det arbetslagsmöte som lärarna tillhör för att få mer information. Speciallärarna uppger att de regelbundet går igenom det digitala dokumentet och att de därefter besöker arbetslagen för att samtala med lärare om elevens behov. Rektorn uppger

att lärare dokumenterar i det digitala dokumentet när läraren ser att det finns en risk att eleven inte når målen eller att eleven inte utvecklas i den takt som eleven ska. Skolan har även veckovisa avstämningsmöten med elevhälsoteamet och arbetslaget. Rektorn uppger att på dessa möten tittar elevhälsoteamet till exempel på om det behövs fler anpassningar, om elevens behov är av tillfällig natur, om det finns frånvaro, eller om det är andra svårigheter som eleven har som skolan tidigare inte identifierat.

Utreda elevers behov av särskilt stöd

Lärare uppger att efter att de gjort en anmälan till rektorn om att en elev kan ha behov av särskilt stöd så startas en process. De flesta lärare uppger att elevhälsan kontakter lärare som får göra en kartläggning som utgör en del av utredningen om särskilt stöd. Speciallärarna uppger att de gör utredningar om särskilt stöd och samlar in underlag från lärare samt från eleven och dennes vårdnadshavare. Speciallärarna, som främst arbetar på låg- och mellanstadiet, uppger att det alltid startas en utredning om särskilt stöd efter en sådan anmälan. Lärare, speciallärare och rektorn uppger att elevhälsan alltid är delaktiga i utredningar om särskilt stöd.

Några lärare uppger att de har anmält till rektorn att de undervisar elever som riskerar att inte uppnå kriterier för bedömning, eller betygskriterier, men att de inte vet om det startats en utredning om särskilt stöd. Lärarna namnger sex elever¹ som de bedömer inte klarar sig enbart med extra anpassningar. Eleverna går på låg- respektive högstadiet. Under intervjun ser rektorn efter i skolans digitala system och uppger att det inte finns någon notering att det genomförts utredning om särskilt stöd för fem av dessa elever. Den sjätte eleven har en utredning om särskilt stöd från 2024 som gjordes inför ett numera avslutat åtgärdsprogram. Rektorn uppger att lärare anmält att fem av dessa elever² riskerar att inte uppnå bedömning för kriterier eller betygskriterier men att det saknas en utredning om särskilt stöd.

Beslut om åtgärdsprogram

Av samtliga intervjuer samt av mottaget underlag framgår att skolan har en så kallad "flexgrupp" där vissa elever delvis får sin undervisning. Rektorn uppger att det finns tio till femton elever, främst på högstadiet, som regelbundet går till skolans flexgrupp vissa lektioner i veckan. Det är ingen elev som är i flexgruppen på heltid, men det finns elever som går till flexgruppen regelbundet och har gjort det under en längre period. I flexgruppen finns

---

¹ Elev 3, 13, 19, 69, 70 och 79.

² Elev 13, 19, 69, 70 och 79.

det en specialpedagog och ibland speciallärare och resurspersoner. Rektorn ger som exempel att elever kan gå till flexgruppen en matematiklektion i veckan under ett läsår för att få undervisning av en annan lärare. Rektorn uppger att skolan inte definierar tid i flexgruppen som särskilt stöd.

Anpassad studiegång

Rektorn uppger att det finns flera elever på skolan som har beslut om anpassad studiegång som sin första åtgärd inom särskilt stöd. Rektorn uppger vidare att det är vanligast att rektorn beslutar om anpassad studiegång på högstadiet, men att det även förekommer på lågstadiet. Totalt är det cirka tolv elever i årskurs 8 och 9 som har beslut om anpassad studiegång. I årskurs 8 och 9 finns det sexton elever som har åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har granskat skolans beslut om anpassad studiegång, som fattats inom ramen för åtgärdsprogram för vissa elever vid skolan. I de beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen granskat framgår det inte om skolan tidigare har satt in andra särskilda stödinsatser innan det beslutats om anpassad studiegång. Vidare saknas beskrivningar om varför andra former av särskilt stöd inte bedöms vara aktuella att sätta in.

Rektorn uppger till exempel att en elev har anpassad studiegång, men att beslut om detta saknas. Enligt rektorn hade eleven åtgärdsprogram 2024, men att det är avslutat. Vidare framkommer att eleven har låg måluppfyllelse och att rektorn anser att eleven borde ha ett utarbetat åtgärdsprogram eftersom eleven inte läser alla ämnen.

Att ge särskilt stöd

Skolinspektionen har mottagit 16 utredningar om särskilt stöd med tillhörande åtgärdsprogram.

Av de dokument som Skolinspektionen mottagit framgår exempel på elever där utredning om särskilt stöd beskriver behov som inte tillgodoses inom åtgärdsprogrammet. Till exempel finns det en elev, där utredning om särskilt stöd gjordes av elevens föregående skola under höstterminen 2024. Eleven gick då i årskurs 3 och utredningen beskriver bland annat att eleven har behov av särskilt stöd i liten grupp med anpassade uppgifter och löper hög risk att inte uppnå kriterier för bedömning i årskurs 3, i flera ämnen. Eleven går nu i årskurs 4 och av elevens åtgärdsprogram framgår att eleven har anpassad studiegång och går i skolan på förmiddagar. Av åtgärdsprogrammet framgår även att eleven läser enligt en anpassad studiegång med anledning av att eleven har svårigheter med ljud, att byta klassrum och att vara i nya miljöer med ny personal. Av åtgärdsprogrammet framgår inget särskilt stöd i ämnen. Skolan har sökt om tilläggsbelopp för eleven och av den framgår bland annat att eleven inte kan läsa, räkna eller skriva.

Ett annat exempel är att en utredning om särskilt stöd beskriver en elevs svårigheter där vissa situationer skapar osäkerhet hos eleven och att eleven har behov av anpassad studiegång i ämnet idrott och hälsa. Av intervjuer med undervisande lärare framgår att eleven inte har deltagit på lektioner i ämnet musik, något som inte framgått av åtgärdsprogrammet. Lärare uppger vidare att eleven har behov av en resursperson och att skolan har ansökt om tilläggsbelopp av den anledningen. Behovet av resursperson är inte noterat i elevens utredning om särskilt stöd. Rektorn uppger att vid de tillfällen som eleven haft en resursperson har det gynnat eleven, men att lärarna numera får ge eleven anpassningar även om det inte är tillräckligt. Rektorn uppger att skolan inte har gett eleven stöd i form av resursperson på grund av att skolan behöver prioritera.

Lärare uppger att skolans resurser påverkar vilket stöd som ges till elever med stora stödbehov och att det exempelvis kan resultera i att elever med stora stödbehov inte kan få stöd i form av en resursperson alls eller inte ges sådant stöd i tillräcklig omfattning. Detta gäller till exempel elever som har olika diagnoser där skolan ansökt om tilläggsbelopp hos kommunen men fått avslag. Några lärare uppger att en elev som har behov av en resursperson i stället för att få adekvat stöd kan bli sittande ensam i ett grupprum med sin digitala läsplatta. Några lärare uppger att det även finns elever som har behov av mer stöd av speciallärare än vad skolan kan erbjuda. Lärare som undervisar på högstadiet uppger att det finns elever som har behov av särskilt stöd i form av resursperson som inte ges sådant stöd. Lärarna uppger vidare att det även finns elever som eventuellt skulle kunna nå betygskriterierna med stödinsatser utöver den ordinarie undervisningen under en kortare period, men som inte ges det. Samtliga lärare uppger att de önskar att skolan hade mer resurser och att skolpersonalen gör sitt bästa för att eleverna ska ha det bra i skolan.

Skolans speciallärare uppger att skolan ansökt om tilläggsbelopp för att kunna anställa resurspersoner till elever, men att skolan inte erhållit tilläggsbelopp för samtliga elever där de ansökt, vilket fått konsekvensen att skolans resurspersoners tid delas mellan olika elever. Detta innebär enligt speciallärarna att elever inte får så mycket stöd som de behöver, även om de inte blir helt utan stöd. Speciallärarna uppger att det finns elever som har mer omfattande stödbehov som skolan inte kan tillgodose fullt ut, exempelvis behov av enskilt stöd eller behov av att undervisas i ett mindre sammanhang. Rektorn uppger att det finns elever som bedömts ha behov av stöd i form av resursperson som inte ges särskilt stöd i den omfattning som de har behov av. Rektorn uppger att alla elever som är i behov av särskilt stöd ges ett visst sådant stöd, men att det finns elever som behöver mer stöd än de får. Vidare uppger rektorn att skolan inte har tillräckliga resurser för att tillgodose alla elevers behov av särskilt stöd och att rektorn bland annat ser behov av ytterligare en speciallärare.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Uppmärksamma och anmäla elevers behov av särskilt stöd

Om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

Beslut om åtgärdsprogram

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Av förarbeten framgår att ett åtgärdsprogram ska föregås av en utredning. Arbetet med åtgärdsprogrammet ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svagheter samt vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning (prop. 2009/10:165, s. 664, 665).

Av förarbeten framgår att till stöd i form av extra anpassningar hör även enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid, t.ex. två månader. Insatser som är att betrakta som särskilt stöd är t.ex. placering i särskild undervisningsgrupp eller enskild undervisning, anpassad studiegång eller elevassistent. Det rör sig således om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare inom ramen för den ordinarie undervisningen. Även insatsernas omfattning och varaktighet måste beaktas. Enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid kan, som ovan nämnts, vara att betrakta som stöd i form av extra anpassningar medan mer omfattande eller regelbundna specialpedagogiska insatser utgör särskilt stöd (prop. 2013/14:160 s.21).

Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp som de behöver samt att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör (förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37], Lgr22, 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar).

Anpassad studiegång

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Av förarbetena framgår bland annat följande. Beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om

anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen. Bestämmelsen avser situationer när andra stödåtgärder inte har gett resultat (prop. 2009/10:165 s. 293, 666).

Förvaltningsrättsliga överväganden

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen tillämpas bland annat 32 § förvaltningslagen (29 kap. 10 § skollagen). Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden som särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska – förutom i vissa angivna situationer – innehålla en klagande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande (32 § förvaltningslagen).

Skolinspektionens bedömning

Inledningsvis bedömer Skolinspektionen att det inte framkommit annat än att lärare ger extra anpassningar inom ramen för undervisningen när det finns sådant behov.

Beträffande arbetet med särskilt stöd konstaterar Skolinspektionen att lärare gör anmälan till rektorn när det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vid utredningar om särskilt stöd sker det samråd med elevhälsan.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd och dessa brister utvecklas nedan.

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte alltid ser till att starta en utredning om särskilt stöd när förutsättningarna för det är uppfyllda, vilket är en brist. Av utredningen framgår att det finns ett antal elever som inte har utretts för behov av särskilt stöd, trots att både lärare och rektorn uppger att lärare anmält utredningsbehov.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns elever på skolan som ges särskilt stöd men som inte har åtgärdsprogram, vilket utgör en brist. Skolan har en "flexgrupp" där elever med stödbehov får undervisning under bestämda lektioner, ibland upp till ett helt läsår. Skolinspektionen bedömer att en sådan insats är av ingripande karaktär såväl som varaktig och därmed ska betraktas som särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister inom skolans beslut om anpassad studiegång. Det finns elever som har anpassad studiegång som

första åtgärd inom sitt åtgärdsprogram, trots att skolan inte har provat andra stödinsatser. Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för den enskilde eleven eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Med hänsyn till beslutets ingripande karaktär behöver beslut om anpassad studiegång innehålla en tydlig motivering som redogör för de omständigheter som varit avgörande när beslutet fattades. Anpassad studiegång ska endast beslutas av rektorn om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Det innebär att anpassad studiegång är en åtgärd som kan användas om andra former för särskilt stöd har prövats och inte gett önskat resultat.

I Skolinspektionens utredning uppger skolpersonal samstämmigt att skolan behöver prioritera sina resurser och att detta leder till att alla elever som har behov av särskilt stöd inte ges sådant stöd. Att vissa elever inte får det särskilda stöd de behöver får även till följd att lärarnas arbete med extra anpassningar påverkas negativt, och att lärare upplever att de inte hinner med att ge stöd till alla elever som är i behov av det. Huvudmannen behöver säkerställa att rektorn har förutsättningar att anpassa resursfördelningen och stödåtgärderna till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör, samt utforma elevhälsans verksamhet och undervisningen så att eleverna får det stöd de behöver.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Gluntens Montessoriskola AB:s verksamhet vid Gluntens Montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningens innehåll och omfattning samt särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Gluntens Montessoriskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Johannes Behndig

Beslutsfattare
Signerat av: Johannes Behndig

X Stina Linder

Föredragande
Signerat av: Stina Linder

I ärendets handläggning har även utredare Elin Steinholtz medverkat.